

Ο Μάκης Πανώριος για την συλλογή διηγημάτων "Ομελέτα με μανιταρια" (εφ. Η Καθημερινή, 26-08-2008)

Ο Μάκης Πανώριος για την συλλογή διηγημάτων *Ομελέτα με μανιτάρια* (Νεφέλη), 2007 στην εφ. Καθημερινή(2008-08-26).

http://news.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_civ_1_26/08/2008_282367

Σύγχρονος ρεαλισμός με μύθο και φαντασία

Ο εσωτερικός εαυτός, που μοιάζει να ευθύνεται για τη συμπεριφορά της εξωτερικής περσόνας του, σύμφωνα με την ψυχανάλυση, απασχόλησε πάντα τη σύγχρονη λογοτεχνική γραφή. Όταν μάλιστα η εν λόγω προβληματική προέρχεται από τη γραφίδα μιας δοκιμασμένης ζωγράφου, όπως είναι η Ηρώ Νικοπούλου, τότε η κατάθεση αυτή αποκτά επιπρόσθετο ενδιαφέρον. Και είναι φυσικό διότι ο εικαστικός καλλιτέχνης επιχειρεί να «σχεδιάσει» τα αλλόκοτα όντα που ενυπάρχουν στο εσωτερικό ανθρώπινο τοπίο, μόνα υπεύθυνα των κινήσεων, των πράξεων και των «ομιλιών» του προσώπου που τα εμπεριέχει. Στον ανά χειράς τόμο της συγγραφέως συστεγάζονται δεκαοκτώ διηγήματα που φιλοδοξούν να παρουσιάσουν, άλλοτε συγκεκριμένα, άλλοτε υπαινικτικά, ισάριθμες γυναικείες, αμφίβολες έως και αινιγματικές «ψυχο-προσωπογραφίες» από την παιδική τους ηλικία μέχρι την ωριμότητά τους. Ο άνδρας παίζει βέβαια σημαντικό ρόλο, είτε ως πατέρας, είτε ως σύζυγος, είτε ως εραστής, είτε ως φίλος, αλλά μάλλον ως δευτεραγωνιστής, χωρίς ωστόσο να υποβαθμίζεται η συμμετοχή του στη διαμόρφωση της γυναικείας προσωπικότητας. Οι διάφορες ιστορίες που «εικονογραφούν» την τοιχογραφία της συγγραφέως αντλούν τη θεματολογία τους από τη σύγχρονη ρεαλιστική πραγματικότητα, αλλά και από τον μύθο και την ιστορία, ακόμη και από το παραμύθι. Υπό την ευρεία έννοια η Η. Ν. γράφει μια ρευστή μυθιστορία, αφετηρία της οποίας είναι το κοριτσάκι του εναρκτήριου διηγήματος που «κλέβει» με την προτροπή της Μητέρας, γεγονός που υπογείως θα σημαδέψει την υπόλοιπη ζωή της στις διάφορες στάσεις της αργότερα στο παρόν, στο μέλλον ή και στο παρελθόν, με το ανάλογο προσωπείο-μεταμφίεση πάντα. Έτσι, θα εμφανιστεί ως αντικείμενο «κούκλα», η οποία πέρα από τη μεταχείρισή της ως τέτοια θα υποστεί «παρενόχληση» και θα αντιμετωπιστεί ως ρομπότ, με μοναδική της νίκη την επιβίωσή της ως έργο τέχνης. Τρία εκ των διηγημάτων που ολοκληρώνουν την πορεία της σε μία κατά βάση ανδροκρατούμενη κοινωνία, ως σύγχρονο «κοριτσάκι με τα σπέρτα» που «αυτοαναφλέγεται» στον σύγχρονο αμοραλιστικό κόσμο, το ένα, ενώ τα άλλα δύο, που επιχειρούν να μεταγράψουν ηρωίδες αρχαίας τραγωδίας με σύγχρονα υλικά, μια Μήδεια που δεν έχει κατορθώσει να διερμηνεύσει πειστικά τον εαυτό της ως μητροκτόνος προ-

κειμένου να «εκδικηθεί» (εκείνον ή τη μοίρα της;) και μια Ιφιγένεια που αρνείται την κλασική «πατριωτική» θυσία, θανατώνοντας τον Πατέρα - σύμβολο, δεν εντάσσονται στις επιτυχημένες στιγμές της συγγραφώς, εξαιτίας των ολοφάνερων κατασκευαστικών της προθέσεων. Οπωσδήποτε, όμως, η γραφή της Η. Ν. είναι εξαιρετικά ενδιαφέρουσα, κυρίως επειδή δεν ενδίδει στο κραυγαλέο μελόδραμα που караδοκεί προ των πυλών. Αντιθέτως μάλιστα, ακόμη και στις «δύσκολες» στιγμές της είναι έκδηλος ένας ουσιώδης προβληματισμός, που κατατίθεται με λογοτεχνικά επεξεργασμένη γραφή.